

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гараквецца
Занацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№2 (220) СТУДЗЕНЬ 2017 ГОД

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

ЗНІЖЭННЕ ЗЛАЧЫННАСЦІ

На чарговым пасяджэння грамадскага пункта аховы правапарадку былі разглежданы праблемы законнасці і правапарадку на тэрыторыі Шуміліна і Шумілінскага раёна.

У прыватнасці, начальнік аддзела ўнутраных спраў Аляксандр Дзмітрэнка, адзначыў, што ў Шуміліне назіраецца зніжэнне злачыннасці за мінулы 2016 год. Аднак гэтыя паказчыкі тычацца толькі райцэнтра, па раёне зарэгістравана на 4 злачынствы болей.

Даная аналіза структуры злачынстваў сведчаць аб тым, што каля 80% усіх крымінальных дзеянняў складаюць крадзяжы. Для параўнання: гэты паказчык па Віцебскай вобласці ў структуры злачыннасці таксама пераважае, але ту крадзяжы маюць амаль удвая меней – 44%.

Паводле начальніка ўпраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкама Віктара Сянько, практычна ўсе паказчыкі статыстыкі злачыннасці на тэрыторыі Віцебшчыны ніжэйшыя чым леташнія. Даведка. У 2016 годзе колькасць заяў і паведамленняў аб злачынствах

знізілася да 35900, а крымінальна караемых – да 10855 (на 3,9%).

Зарэгістравана 459 цяжкіх і асабліва цяжкіх злачынстваў, 52 забойствы, 92 факты наўмыснага нанясення цяжкіх цялесных пашкоджанняў, 23 разбойныя напады, 225 рабаванняў. Узровень крыміналізацыі на 10 тыс. насельніцтва на Віцебшчыне склаў 90,9 злачынства пры сярэднярэспубліканскім паказчыку 97,9. За апошнія пяць гадоў колькасць злачынстваў скарацілася на 11,4%, тэндэнцыя набыла ўстойлівы характар. Цяжкіх цялесных пашкоджанняў стала менш амаль удвая. Значна знізілася колькасць разбойных нападаў і рабаванняў.

Дарэчы, узровень поўнага даверу насельніцтва да міліцыі ў 2016 годзе склаў 68,8% — гэта самы высокі ў краіне паказчык. Такія даследаванні штабам Міністэрствам унутраных спраў праводзяцца штогод.

ЭКАНОМІКА

КУДЫ ЦЯКУЦЬ «МАЛОЧНЫЯ РЭКІ»?

На сённяшні дзень «малочныя рэкі» з Шуміліна, Гарадка і Лёзна цякуць не ў суседні Віцебск, а праз усю вобласць: у Верхнядзвінск, Глыбокае і Лепель.

Але што зараз рабіць з малаком? Чыноўнікі яшчэ не вырашылі праблему. Гэта пытанне, якое сёння найперш задаюць жыхары ўсяго Гарадоцкага раёна. З 1 лютага сыравіну больш не будзе прымаць мясцовы цэх. Людзям прапануюць вазіць малако ў Лепель і Глыбокае, а гэта 170 км у адзін бок. За такой адлегласці ні адзін прадпрымальнік, які малако збірае, так далёка не паедзе. Пры гэтым сам вытворчы цэх у Гарадку завозіць гэты прадукт з іншага раёна.

Мясцовыя ўлады запэўніваюць прадпрымальнікаў, якія збіраюць у людзей малако, што далей Гарадка ім ездзіць не прыйдзеца. За дастаўку прадукцыі будучы адказваць самі перапрацоўшчыкі: будзе прыязджаць машына і адвозіць сыравіну на малаказавод.

Так склалася, што цэлымі

дзесяцігоддзямі малако, якое збіралі на тэрыторыі Гарадоцкага раёна, прымалі ў вытворчым цэху райцэнтра. Але ў 2016 годзе буйныя сельгасвытворцы перасталі пастаўляць сюды прадукцыю, а з 1 лютага не будзе тут малака і ад насельніцтва. Каб запоўніць вытворчую лінію, ужо цяпер вымушаныя штодня 12 тон малака завозіць з суседняга Віцебскага раёна.

Каб паскорыць дастаўку сыравіны, віцебскі завод набывае 8 малакавозаў. А ў 25 км ад абласнога цэнтра – у Гарадку, чакаюць машыну з Лепеля і асцерагаюцца: як бы не давялося скармліваць лішкі малака жывёле. Прынамсі, дагавор са зборшчыкамі сыравіны ў насельніцтва новы пакупнік да гэтага часу так і не заключыў.

Пераклад з расейскай.

tyt.by

Алесь Прыбярэжны

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

ПРЫЗЫЎНАЯ КАМПАНІЯ

КАЛЯ СОТНІ ПРЫЗЫЎНІКОЎ

Сёлета рады прызыўнікоў на Шуміліншчыне папоўняць каля сотні маладзёнаў

Як вядома, прыпісныя пасведчанні ўручаюцца юнакам з 16 гадоў. Менавіта з гэтага моманту яны "прыпісаны" да мясцовага аб'яднанага раённага ваеннага камісарыята Бешанковіцкага і Шумілінскага раёнаў.

Паводле меркавання начальніка ваенкамата падпалкоўніка А. Собіна, з кожным прызыўніком праводзіцца адпаведная праца, якая найперш пачынаецца з паглыбленага

медыцынскага агляду. Пры наяўнасці хронічных хваробаў юнакоў адпраўляюць на лячэнне ў шпіталь.

Апроч таго, з прызыўнікамі вядуць прафарыентацыйную работу прадстаўнікі вайсковых часцей, выкладчыкі і курсанты ваенных ВНУ. Па ўсяму відаць, што комплексны падыход да справы скіраваны на паляпшэнне больш станоўчага іміджу беларускага войска.

У. Амбросаў

ДЭМАГРАФІЧНАЕ СТАНОВІШЧА

ПАМЕРЛА БОЛЕЙ, ЧЫМ НАРАДЗІЛАСЯ

Насельніцтва раёна працягвае няўхільна змяншацца. За два месяцы - лістапад-снежань мінулага 2016 года ў раёне з'явіліся на свет 30 немаўлят, аднак за гэты перыяд памерла 48 жыхароў.

Дзевяць навароджаных з'явіліся на Обальшчыне, на восем пабагацела Шуміліна. Шасцёра малых нарадзіліся на тэрыторыі Светласельскага сельсавета, трое немаўлят – у Лаўжанскім сельсавеце, двое былі зарэгістраваны ў Дабейскім сельскім савеце.

Шлюб.

Чатыры шчаслівых сямейных пары ў раёне зарэгістравалі свой шлюб за два месяцы і столькі ж сям'яў распаліся. Яшчэ 17 сямейных пар маюць невырашальны самастойна

праблемы ў сумесным жыцці – суд Шумілінскага раёна даў тэрмін на прымірэнне.

Страты.

За лістапад-снежань у Шумілінскім раёне памерла 48 чалавек, у тым ліку 4 з іх былі працаздольнага ўзросту. Па прычыне хвароб сістэмы кровазвароту пайшлі з жыцця 18 чалавек, ад старасці – 6.

Анкалагічныя захворванні забралі жыццё ў 9 чалавек. Ад знешніх прычын загінулі 3 чалавекі.

Алесь Прыбярэжны

ДЭМАНТАЖ АД УЛАДЫ

АНТЭНЫ ТРЭБА ЗНЯЦЬ!

За невыкананне — штраф.

Паводле патрабаванняў аддзела архітэктуры і будаўніцтва райвыканкама антэны павінны зняць жыхары тых дамоў гарадскога пасёлка Шуміліна і гарадка Светласельскі, вуліцы Юбілейнай, якія размешчаны каля дарогі Віцебск-Полацк.

Прычым спадарожніквыя антэны і іншыя канструкцыі з фасадаў жылых дамоў трэба дэманціраваць тэрмінова. А гэта распараджэнне тычыцца тых дамоў, якія знаходзяцца ўздоўж аўтамабільнай трасы Р-20 Віцебск-Полацк-мяжа Латвійскай Рэспублікі (Грыгароўшчына). Патрабаванне было абгрунтавана на падставе "абзаца 4 пункта 6 Палажэння

аб умовах і парадку ўстаноўкі на дахах і фасадах шматкватэрных жылых дамоў індывідуальных антэн і іншых канструкцый, зацверджанага пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 16 мая 2013 г. № 384" і рашэння Шумілінскага раённага выканаўчага камітэта ад 26 ліпеня 2016 г. № 489.

За невыкананне патрабаванняў на парушальнікаў можа быць накладзены штраф у памеры ад 2-х да 15-ці базавых велічынь згодна з арт. 21.13 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб адміністрацыйных правапарушэннях.

Ян Вайтовіч

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ПРАЦЭС БАНКРУЦТВА КАЛГАСАЎ ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Наступнай другой гаспадаркай, дзе распачата працэдура банкруцтва, стала КУСГП «Пестуніца» у суседнім Віцебскім раёне. Варта нагадаць, што ў доўгі спіс банкрутаў занесены і «Шумілінскі райаграсэрвіс», з якім пакуль што не ўлады канчаткова вызначыліся.

26 студзеня эканамічным судом Віцебскай вобласці распачата вытворчасць па справе аб эканамічнай неплацежаздольнасці камунальнага ўнітарнага сельгасгаспадарчага прадпрыемства «Пестуніца» Віцебскага раёна.

Падчас паседжання суддзя Ігар Рымша прызначыў КУСГП «Пестуніца» аграгарадка Заронава ахоўны перыяд

да 17 лютага. Часовым кіраўніком прадпрыемства на гэты перыяд прызначаны Міхаіл Іўчанка.

Гэта па ліку ўжо другі калгас, працэс банкруцтва якога пачаты ў рамках выканання рашэння Саўміна для рэалізацыі ўказа Аляксандра Лукашэнкі «Аб мерах па фінансавым уздзеянні сельгасгаспадарчых арганізацый».

Алесь Прыбярэжны

ГІСТОРЫЯ

ПАМЯЦІ АХВЯР ХАЛАКОСТА

У Шумілінскім раённым гісторыка-краязнаўчым музеі ўшанавалі памяць ахвяр Халакоста.

У свеце штогод 27 студзеня адзначаецца Міжнародны дзень памяці ахвяр Халакоста. Відавочна, што гэта была адна з самых жалівых старонак Другой сусветнай вайны. Гітлераўскія нацысты не шкадавалі ні старых, ні жанчын з дзецьмі габрэйскага насельніцтва і на Беларусі. Гістарычныя факты сведчаць аб тым, як нацысты падчас вайны метадычна знішчалі на тэрыторыі Шуміліншчыны цэлыя сем'і, нават закопвалі ў зямлю яшчэ жывых людзей. Адмыслова да гэтай даты

памяці ахвяр 27 студзеня Шумілінскі раённы гісторыка-краязнаўчы музей ладзіў выставу «Жалобныя фіялкі Халакосту». Фотадакументальная выстава праходзіла з 24 па 27 студзеня. Экспазіцыі былі прадстаўлены копіямі архіўных дакументаў, фотаздымкамі і іншымі матэрыяламі.

Варта заўважыць, што дадатковыя сведчанні трагедыі габрэйў раёна былі перададзеныя Шумілінскаму краязнаўчаму музею яшчэ ў мінулым годзе нашым

земляком, а цяперашнім жыхаром горада Віцебска Навумам Гальштэйнам. Матэрыялы ў асноўным распавядаюць аб трагедыях, якія адбыліся на тэрыторыі Шуміліншчыны восенню ў 1941 годзе. Менавіта ў той страшны час нацысты праводзілі ваенныя злачынствы: масавыя расстрэлы габрэйў у самым гарпасёлку Шуміліна і ў вёсцы Сіроціна.

Жалівая гісторыя мае асаблівае паўтарацца кожны раз, калі наступныя новыя пакаленні забываюцца на трагічныя падзеі нашых продкаў.

Алесь Прыбярэжны

ВАЛАНЦЁРСКИ РУХ

БАРАЦЬБА СА СНЕГАПАДАМ

Валанцёры шумілінскай моладзевай арганізацыі дапамагаюць пажылым і адзінокім людзям ачысціць двары ад снегу.

Студзеньскія снегапады, якія абрынуліся на тэрыторыю нашагараёна, хоць і не нарабілі бяды, як у іншых рэгіёнах краіны, аднак прымусілі напружыцца камунальныя і дарожныя службы. Снежныя гурбы нямала пахвалявалі жыхароў як райцэнтра, так і іншых населеных пунктаў Шуміліншчыны. У апошнія гады зіма не вельмі была шчодрар на снег. А сёлета, як ніколі, снежныя пакрыў расце з кожным днём.

Толькі за адны два выхадныя дні па Віцебшчыне выпала да дзвюх дэкадных нормаў ападкаў, у выніку стыхіі вышыня снежнага покрыва ў некаторых раёнах складала

60-80 см. Таму на расчыстцы дарог задзейнічана тэхніка дарожнай службы і камунгаса.

Аднак хто дапаможа ветэранам і ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны, адзінокім і адзінока пражываючым пенсіянерам? Само сабой, адпаведна гэтым займаюцца іх дзеці і ўнукі. З усёй належнай адказнасцю ў гэты часадносяцца да адзінока пражываючых пажылых інвалідаў і пенсіянераў сацыяльныя работнікі, якія разумеюць, што тым няма на каго больш разлічваць. Паводле моладзевага кіраўніка Юліі Маісеенка, выдатны рэзэрв у барацьбе са

снежнай стыхіяй задзейнічаў раённы камітэт ГА «Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі».

На гэту ініцыятыву найперш адгукнулася пярвічка Шумілінскай сярэдняй школы № 2 Школьнікаў не трэба было ўгаворваць, яны самі стварылі атрад, пабраўшы ў рукі інвентар, накіраваліся па адрасах. Актывісты маладзёжнай арганізацыі стварылі валанцёрскі атрад. Да прыкладу, інвалід З. Вірэйкіна стала першай, каму маладыя людзі дапамаглі расчысціць дварышча ад снегу.

Дзеці заўсёды адгукаюцца на прапановы дапамагчы пажылым людзям. Трэба было бачыць, як спрытна яны ўпраўляліся з рыдлёўкамі, шуфлямі. І ўсё гэта яны рабілі шчыра і з усмешкай.

Я. Вайтовіч

СЕЛЬСКАЯ ГАСПАДАРКА

ЖЫВЁЛАГАДОЎЛЯ Ў ЗАНЯПАДЗЕ

У Віцебскім аблвыканкаме разгледзелі пытанне аб нізкіх паказчыках жывёлагадоўлі ў Шумілінскім раёне.

Па словах намесніка старшыні камітэта па сельскай гаспадарцы аблвыканкама Уладзіміра Машэры, па выніках мінулага 2016 года гаспадаркамі Шуміліншчыны атрыманы самы нізкі надой на карову – 2 772 кг, (сярэднеабласны саставіў 4 108 кг), пры гэтым у раёне няма ні аднаго сельгаспрадпрыемства, гадавы вынік якога дасягаў бы 3400 кг на карову.

На нарадзе ў старшыні аблвыканкама абмеркаваны быў абмеркаваны стан спраў у жывёлагадоўлі ў Шумілінскім і Лепельскім раёнах. Паводле Мікалая Шарстнёва, у далейшым на планёрках будуць разгледжаны працы гэтай галіны і па іншых рэгіёнах, якія маюць адмоўную дынаміку.

На сённяшні дзень пакуль што існуюць незадавальняючыя паказчыкі па атрыманні прыплоду: (мінус 847 цялятаў да 2015-га), выхаду цялят на 100 кароў (55), эфектыўнасці штучнага асемяннення (43%), сучаснага прыбаўлення буйной рагатай жывёлы (462 г), сярэдняму вазе рэалізацыі жывёлы (244 кг). Па падліках эканамістаў, сельгаспрадпрыемствы Шумілінскага раёна страцілі

ў выручцы 21,4% з-за нізкай якасці малака і 62% – за кошт здачы жывёлы неналежанай вагой.

Калі ў Шумілінскім раёне з 2012 года адбылося абвальнае падзенне прадукцыйнасці малочнага статка, то гаспадаркі Лепельшчыны паступова зніжаюць абароты, хаця і займаюць восьмае месца ў вобласці па сярэднім надоем на карову (4 396 кг). Зрэшты, гэта не вынік для рэгіёну, дзе яшчэ нядаўна атрымлівалі прадукцыі прыкметна болей.

Старшыні Шумілінскага райвыканкама Аляксандру Снараву, які ўзначаліў раён каля года таму, Мікалай Шарстнёў рэкамендуе сыходзіць ад вала бягучых праблем, над вырашэннем якіх павінны працаваць спецыялісты, але сістэмна займацца найважнейшымі задачамі выканання сацыяльна-эканамічных параметраў. У гэтым выпадку неабходна сумесна з кіраўнікамі гаспадарак выпрацаваць па крокавы план па выхаду з сітуацыі і кантраляваць яго выкананне.

Заслухаўшы кіраўнікоў рэгіёнаў, старшыня аблвыканкама Мікалай

Шарстнёў адзначыў, што апошнія два гады гаспадаркі Віцебшчыны павялічылі прадукцыйнасць: сярэдні надой на карову вырастае амаль на 448 кг.

Калі б адсталыя рэгіёны працавалі з большай аддачай, то і агульны вынік быў бы вышэй. Пачынаць трэба з парадку і дысцыпліны на кожным участку. Нават за кошт забеспячэння нармальнага кармлення і ўтрымання жывёл можна далёка перакрыць адставанне ў 2%. У той жа час ёсць факты, калі ў мароз вокны не ўцеplены, а з сянажных траншэй кормы падаюцца скаціне ў перамешку са снегам.

Кожны паказчык існуе не сам па сабе, а ўваходзіць у схему працы, дакладнае выкананне якой прыносіць вынік. Калі спатрэбіцца дапамога спецыялістаў аблсельгасхарчу, трэба за яе звяртацца.

Кіраўнік вобласці прывёў прыклад, калі ў мінулым годзе спецыялісты камітэта два тыдні аказвалі практычную і метадалагічную дапамогу з выездам у адну з гаспадарак Віцебскага раёна. За кароткі тэрмін на тыпавым комплексе штодзённыя надой на карову былі падняты з 4 да 12 літраў. Так што знайсці выхад можна з любой сітуацыі.

Пераклад з расейскай.

Vitvesti.by

КРЫМІНАЛ

ПАД ПАГРОЗАЙ НАЖА

Жыхар аграгарадка Мікіціха пад пагрозай нажа вымагаў грошы ў аднавяскоўца

Па інфармацыі намесніка начальніка РАУС Аляксандра Шумінскага, п'яны жыхар вёскі Мікіціха размахваў нажом і вымагаў грошы ў свайго земляка.

Жыхар аграгарадка Мікіціха, які быў на падпітку, пачаў вымагаць у свайго аднасяльчана пэўную суму грошай. Прычым рабаўнік у якасці аргумента выкарыстаў нож і пагражаў забіць пацярпелага

Гэту небяспечную сітуацыю заўважылі вяскоўцы, якія і выклікалі супрацоўнікаў міліцыі. Па факту здарэння супраць мужчыны была ўзбуджана крымінальная справа па частцы 1 артыкула 207 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь «Разбой». Цяпер вясковаму жыхару, які хацеў завалодаць чужымі грашыма, пагражае пазбаўленне волі ад 3 да 10 гадоў.

Сяржук Крупскі

ПАЖАРЫ

ПАЖАР ЖЫЛОГА ДОМА

16 студзеня а дзевятай гадзіне вечара загарэўся дом у вёсцы Вялікія Ляжні.

16 студзеня ў 20-17 паступіла паведамленне аб пажары дома ў вёсцы Вялікія Ляжні Добейскага сельсавета.

У выніку пажару агнём у доме 4х5 м быў пашкоджаны

дах, паталочнае перакрыццё і маёмасць.

Прычына пажару высвятляецца.

Сяржук Крупскі
па зводках АУМНС

ПРАВАПАРАДАК

КОЛЬКАСЦЬ
ЗЛАЧЫНСТВАЎ
НЕПАЎНАЛЕТНІХ
ПАВЯЛІЧЫЛАСЯ

У мінулым годзе на тэрыторыі Віцебскай вобласці зарэгістравана 223 злачынствы, учыненыя непаўналетнімі, што на 4,2% больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года.

Як паведаміла прэс-служба Генеральнай пракуратуры, узрасла колькасць асабліва цяжкіх і цяжкіх злачынстваў, а таксама злачынстваў, учыненых падлеткамі ў стане наркатычнага ап'янення, у групе асоб. Акрамя таго, павялічылася з 45 да 66 лік грамадска небяспечных дзеянняў, у якіх прымалі ўдзел дзеці, якія не дасягнулі ўзросту крымінальнай адказнасці.

У той жа час не ўсюды на месцах забяспечваецца комплекснае выкарыстанне прававых сродкаў у мэтах карэкцыі супрацьпраўных паводзін моладзі. У асобных падраздзяленнях органаў унутраных спраў дапускаюцца факты фармалізму ў працы з падлеткамі, павярхоўнага вывучэння з асобы і асяроддзі, неналежага ўзаемадзеяння з іншымі суб'ектамі прафілактыкі правапарушэнняў.

У шэрагу рэгіёнаў неналежа ажыццяўляецца работа камісій па справах непаўналетніх па прафілактыцы падлеткавай злачыннасці (г. Віцебск, Дубровенскі, Талачынскі раёны).

Аktуальныя пытанні папярэджання органамі адукацыі правапарушэнняў сярод падлеткаў, асабліва навуцэнцаў устаноў прафесійна-тэхнічнай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі, якімі здзейснена 60% злачынстваў дадзенай катэгорыі.

Выяўлены недахопы ў арганізацыі вольнага часу моладзі, памылкі ў правядзенні індывідуальнай прафілактычнай працы з навуцэнцамі, адсутнасць пастаяннага ўзаемадзеяння з работнікамі ІСН, у прыватнасці ў дачыненні да навуцэнцаў, якія прыбылі для вучобы з іншай мясцовасці.

Не заўсёды забяспечваецца цеснае ўзаемадзеянне суб'ектаў прафілактыкі, следчых, дзяржаўных абвінаваўцаў па пытаннях ўстанаўлення прычын і ўмоў антыграмадскіх паводзін моладзі.

region.ej.by

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бесплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Світанак», то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitanak.html> для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАША ЎЛАДА

ЛУКАШЕНКО ПОТЕРЯЛ НЮХ?

В чем просчитался глава государства в борьбе с «иждивенцами». Поразительно, насколько непрагматично повел себя в ней Александр Лукашенко. Наверное, в теории, которую ему представили, все выглядело достаточно неплохо. Действительно, почему бы не собрать деньги с тех, кто не платит налоги, а пользуется социалкой?

На практике же глава Беларуси настроил против себя существенную часть общества, а новых сторонников вряд ли приобрел. К алкоголикам и бичам приравнивали, к примеру, домохозяек (исключение сделали для тех, у кого дети до 7 лет). Этому удивились даже на государственном телевидении.

Лукашенко вполне мог сохранить лицо, если бы «отмотал» свое решение. Подобный фокус он не раз проделывал прежде

— вспомним хотя бы «откручивание» цен на продукты и бензин. Удивительно, что в этот раз глава государства не прочувствовал момент, и сделал еще хуже. Согласно недавним изменениям заставят платить налог и тех домохозяек, чьи дети с 3 до 7 лет получают дошкольное образование.

Впечатляет и цена вопроса, из-за которой руководитель страны устроил всю эту возню. К примеру, повышение пенсионного возраста многим может не

нравиться, но в том, что этот выгодно для государства, сомневаться не приходится. А вот что касается «тунеядцев»...

По последним данным им направлено 400 тысяч извещений на уплату сбора. Сделаем смелый прогноз — налог оплатит половина. В этом случае в бюджет поступит около 40 млн долларов. Это много или мало? Предоставим слово самому Александру Лукашенко.

Говоря о том, во сколько обойдется проведение Европейских игр, он отметил: «Нам надо будет затратить где-то под 50 миллионов долларов за эти годы. Это слезы для страны».

Но и более крупные суммы государство не впечатляют. В декабре Лукашенко

заявил, что за год резиденты СЭЗ перечислили в бюджет «несчастных» 200 млн долларов. К слову, ВВП страны составляет около 50 млрд. долларов.

Наконец, давайте вспомним 2011 год. Тогда страна жила в условиях девальвации и валютного кризиса. Но глава государства не стал дальше обдирать людей, а наоборот распорядился осенью выдать бюджетникам и неработающим пенсионерам по 500 тысяч рублей — «на овощи». Заявлялось, что для этой единовременного подарка государство выделило 1,7 триллиона рублей.

Согласно тогдашнему курсу этот составляло около 300 млн долларов. То есть в несколько раз больше, чем

теперь власти пытаются выбить с «тунеядцев».

Большая загадка, что же произошло с Лукашенко за время, прошедшее с тех пор. Он сегодняшний все меньше похож на того человека, который раньше нутром чувствовал, как заработать очки в глазах электората. Вместо этого — непродуманные радикальные решения и упорство — достойное лучшего применения.

И, пожалуй, уже сейчас можно назвать главный итог еще продолжающейся борьбы с «иждивенчеством». Вне зависимости от того, чем она закончится, глава Беларуси вряд ли сможет восстановить свои репутационные потери.

Руслан Горбачев
<http://gazetaby.com>

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

«МАТРЫЦА ЗАДАЧ» ЯК АПОШНІ ДОВАД

Студзень — час фантазаваць на тэму бліжэйшых перспектыв беларускай мадэлі. 2017 год — юбілейны! Юбілей дзвюх рэвалюцый. На думку АП, «беларусы свой рэсурс рэвалюцый вычарпалі». Але тут ёсць з чым паспрачацца.

На першы погляд, паміж мінулым, сучаснасцю і будучыня існуе лінейная сувязь. Але гэта побытавае ўяўленне. На мяжы IV–V стагоддзяў нашай эры жыў хрысціянскі багаслоў Блажэнны Аўгустын. Ён адмаўляў мінуламу і будучыні ў праве на існаванне, мяркуючы, што ёсць толькі тры віды гэтага: мінулае сучаснасці, цяпершчына сучаснасці і будучыня сучаснасці.

Зразумець гэта даволі проста. Што азначае для кожнага з нас мінулае? Толькі тое, што мы думаем пра яго ў рэжыме тут і цяпер. Напрыклад, на думку галоўнага героя «азбук паліталогіі», 25 гадоў таму ён быў адзіным дэпутатам, які прагаласаваў супраць Белакежскага пагаднення. Але асабіста для мяне і для ўсіх, хто меў магчымасць трымаць у руках пратакол гістарычнага галасавання, такога мінулага ніколі не існавала.

Мінулае, сучаснасць і будучыня ў кожнага свае, і разгортваецца гэта тройца адначасова. Таму любая спроба прагнозу ўпіраецца ў разуменне сучаснасці, з якой, як стрэлы з цыбуліны, вырастаюць магчымыя варыянты будучыні, і як карані прарастаюць варыянты мінулага.

Чатыры сцэнары

Па якім сцэнары жыла беларуская мадэль у мінулым годзе? Колькі людзей — столькі і меркаванняў. Але, каб спрасціць пошукі адказу, я прапаную набор найбольш верагодных сцэнарных варыянтаў: крызісны, інерцыйны, кансерватыўны і

мадэрнізацыйны.

Які сцэнар афіцыйна дэкларуецца? Адказ на гэта пытанне знойдзем у перадвыбарчай праграме адзінага палітыка (АП) узору 2015 года. Прывяду ключавыя цытаты: «Нам нельга страціць тое, што ўжо дасягнута». «Перш за ўсё мы павінны абараніць тое, што ўжо створана». «Што маем — не захоўваем, страціўшы — плачам», — так кажа народная мудрасць».

Выбар на карысць кансерватыўнага (ахавальнага) сцэнару відавочны. Праз тры месяцы ў навагоднім віншаванні ён быў дапоўнены падрабязнасцямі, якія палыхалі: стары парадак руйнуецца, ідзе новы пераезд свету, і ў гэтай «абстаноўцы мы яшчэ вастрыядчуваем велізарную каштоўнасць спакою, міру і згоды ў нашай краіне. На вялікае шчасце, нам удаецца зберагчы Беларусь адвойнаў, тэрарызму і ўнутранай смуты».

Вось такая цяпершчына сучаснасці. Калі з усіх правоў чалавека актуальным становіцца толькі права на жыццё, тады згадкі трохгадовай даўніны пра мадэрнізацыю і асцярогі «застацца на ўзбочыне гісторыі» пачынаюць успрымацца як блюзерства.

Так, на ўзбочыне, але жывыя! І няхай «сучасная цывілізацыя — гэта цывілізацыя пастаяннага паскарэння», мы яшчэ паглядзім, куды яе выкіне на чарговым гістарычным віражы. І глядзець мы будзем з Беларусі, якая пад мудрым кіраўніцтвам самі ведаеце каго ў наш дынамічны

час застаецца цытадэллю «традыцыйнай культуры і маралі».

Але не ўсё, што ў палітыцы дэкларуецца, атрымліваецца рэалізаваць на практыцы. Калі замест абяцання, няхай і нязначнага росту даходаў насельніцтва назіраецца іх устойлівае падзення, дык ці не сведчыць гэта пра фактычную рэалізацыю крызіснага сцэнару?

Кансерватыўны сцэнар ва ўмовах істотнага пагаршэння знешняй кан'юнктуры можа запатрабаваць ад кіраўніцтва краіны нестандартных рашэнняў не ў меншым аб'ёме, чым сцэнар мадэрнізацыйны. Аднак з упартасцю, вартай лепшага прымянення, АП працягвае паўтараць пра нязменнасць першапачатковага курсу, рашуча спыняючы пры гэтым любы рэфарматарскія ініцыятывы ўрада.

Такім чынам, фактычна мы маем інерцыйны сцэнар з высокімі шанцамі трансфармацыі ў сцэнар паўнаватаснага сістэмнага крызісу.

Кожнаму па 500

Лістапад запомніўся нечаканым вяртаннем да народа тэмы сярэдняга заробку ў 500 долараў. Чым скончылася першая яе рэалізацыя, мяркую, беларусы яшчэ не забылі. Калегі па аналітычным цэху, натуральна, пачалі ацэньваць шанцы рэалізацыі чарговай ініцыятывы АП.

Нагадаю, даручэнне пра выхад на сімвалічную адзнаку было агучана 14 лістапада ў час рабочай паездкі АП у Магілёў. Цытую: «Я не кажу, што павінны плаціць незаробленыя грошы. Ні ў якім разе. Інакш мы вернемся да таго, з чаго пачыналі два гады таму. Мы павінны стымуляваць, падштурхоўваць кіраўнікоў прыватных і дзяржаўных

прадпрыемстваў да таго, каб мы да 500 долараў наблізіліся. Трэба людзей падтрымліваць, што б там ні было».

Рэкамендую ўважліва перачытаць цытату. У пачатку

Сучасны эканамічны рост — гэта рост інавацыйны. Як тут ні прыгадаць манцёра Мечнікава: «Раніцай грошы — днём крэслы, днём грошы — увечары крэслы...» Можна і наадварот. «Але грошы

АП перасцерагае ад выплаты незаробленых грошай. Але заканчвае тым, што пастаўленая задача павінна быць выканана «што б там ні было».

Праз тры дні на прэс-канферэнцыі для прадстаўнікоў расійскіх рэгіянальных СМІ АП быў максімальна канкрэтны: «Памерці, але выйсці на 500. Я буду рабіць усё, каб мы выйшлі на 500».

Каму канкрэтна трэба будзе памерці, ён не ўдакладніў. Ад сябе дадам, што апошняе абавязацельства ў афіцыйных тэкстах не патрапіла. Яно адсутнічае на сайце АП, няма яго і ў тэксце, апублікаваным у «Савецкай Беларусі».

Павышаць заробкі АП плануе за кошт росту прадукцыйнасці працы. Нічога асабліва беларускага ў гэтым няма. Так робіць увесь свет, інвестуючы штогод трыльёны долараў у новае абсталяванне, тэхналогіі і павышэнне кваліфікацыі работнікаў.

наперад!»

За студзень-кастрычнік 2016 года выдаткі на набыццё машын, абсталявання і транспартных сродкаў скараціліся ў Беларусі на 24,3%. Годам раней за аналагічны перыяд скарачэнне склала 26,6%. Доля інвестыцый у ВУП апусцілася да 18%. З такім паказчыкам ні адна нацыянальная эканоміка яшчэ не расла.

Але беларускай мадэлі астатні свет не ўказ. Рост прадукцыйнасці працы будзе забяспечаны за кошт падштурхоўвання і падсцёбвання кіраўнікоў. У поўнай адпаведнасці з канстытуцыйнай роўнасцю ўсіх формаў уласнасці (артыкул 13) кухлямі ды бізуном плануецца стымуляваць у роўнай ступені кіраўнікоў як прыватных, так і дзяржаўных прадпрыемстваў...

(Скарочана)

Сяргей Нікалюк
«Новы час»

ТРАГІЧНЫ ВЫПАДАК

«Я НІКОЛІ НЯ БЫЎ ДАРМАЕДАМ»...

3 кастрычніка 60-гадовы Айвар Яскевіч заплаціў 360 рублёў падатку за «дармаедзтва». 6 снежня ён выкінуўся з 5 паверху, з сваёй кватэры ў Асіповічах. На стале пакінуў запіску і квітанцыю пра сплату «дармаедзкага падатку».

«Там было напісана: «Я ніколі ня быў дармаедам, гвалтаўніком, рабаўніком, я ўсё жыццё сумленна працаваў», — жонка Галіна кажа, што гэтыя словы запомнілася ёй найбольш.

З Галінай мы размаўляем у яе дома. У Яскевічаў сьціплая кватэра на апошнім паверсе панэльнага дому. Галіна трымае ў руках тэчку з дакумэнтамі — тут працоўная кніжка Айвара, пэнсійнае пасьведчаньне, пасьведчаньне вэтэрана працы, падзячныя лісты.

«Столькі дакумэнтаў, а цяпер вось гэта — галоўны дакумэнт», — кажа яна, паказваючы пасьведчаньне пра сьмерць. Тут жа ў тэчцы і паведамленьне аб прызнаньні Айвара «дармаедам», і квітанцыя, якая пацьвярджае, што падатак у 360 рублёў ён заплаціў.

Айвар Яскевіч — карэнны асіпаўчанін. Імя яму даў бацька ў гонар доктара, які выратаваў яго ў вайну. Правыпадакз мужам, апавядае Галіна, гудуць усе Асіповічы. Кажа, што нават на памінках яго згадвалі як вельмі вясёлага і жыццярадаснага чалавека.

«Ён такі чалавек быў, ведаеце, нікога не пакідаў убаку, — распавядае яна. — Вельмі зычлівы з усімі. З усімі павітаецца, спытае, як маюцца, як жыцьцё».

У Айвара 34 гады працоўнага стажу. Незадоўга да пэнсіі ён звольніўся

з КРЗ (так у Асіповічах па звычцы называюць кардонна-рубэроідавы завод. Цяпер гэта прадпрыемства «Тэхнаніколь»). Там ён адпрацаваў 30 гадоў.

«Стасункі з начальствам былі ня вельмі добрыя. Ён напісаў заяву пра звальненьне — ганарлівы быў. І з траўня 2014-га не працаваў, — апавядае Галіна. — Мы спрабавалі ўладкавацца, але год да пэнсіі заставаўся — нідзе не хацелі яго браць... І вяртаўніком хацелі, але нідзе ня бралі. Месяц, відаць, адпрацаваў апэратарам кацельні», — тлумачыць Галіна.

У красавіку Айвару споўнілася 60 і ён стаў пэнсіянэрам. А ўвосень атрымаў паведамленьне, што дзяржава прызнала яго дармаедам.

«Ён сабраў дакумэнт — пэнсійнае пасьведчаньне, працоўную кніжку, кажа: „Пайду ў падатковую, усё гэта пакажу“, — Галіна згадвае апошнія месяцы жыцьця мужа. — Прыходжу з працы, пытаюся: „Айвар, ты быў?“. Ён адказвае: „Быў, нічога не заплаціў, маўляў, казалі — які вы дармаед“. Гэта ён сябе так супакойваў».

Жанчына кажа, што пра такую трагедыю яна не магла нават падумаць. «Гаварыў, што „вось высакосны год, як бы мне яго дажыць“, — кажа Галіна. — У яго была вельмі моцная дэпрэсія, асабліва апошні месяц. Ён калі сышоў з КРЗ, дзе адпрацаваў 30 год, вельмі моцна

здаў — і сьпіна, і ціск, раздражнёны стаў. Мы ўжо і на прагулкі зь ім хадзілі, я яго супакойвала. Але нічога не прарочыла, каб вось так скончыць жыцьцё».

Нават у той дзень, 6 снежня, муж паводзіўся як звычайна, і яна нічога не адчула. Галіна працуе настаўніцай пачатковых клясаў у мясцовай школе. У яе 29 гадоў стажу, і яна ўжо таксама зьбіралася на пэнсію па выслуге гадоў. Але праз падвышэньне пэнсійнага ўзросту яшчэ будзе працаваць.

«Праводзіў мяне, дзьверы зачыніў, спытаў: „Калі будзеш?“. Я і падумаць не магла, — згадвае яна. — Вось гэтая квітанцыя, гэты падатак яго падштурхнулі да гэтага кроку. Калі б я яшчэ была дома... Але спыніць не было каму», — апавядае жанчына.

«З працай лягчэй. Дахаты не хачу прыходзіць, — тлумачыць яна. — Цяжка».

Галіну Пятроўну прыйшла падтрымаць яе калега і сяброўка Аксана. Яна кажа, што «трагедыя ўскалыхнула ўвесь горад».

«Мы ведаем, што мужчына пакінуў запіску, у якой напісаў, што ў жыцьці ён не дармаед, і пакінуў квітанцыю пра сплату падатку за дармаедзтва. Чалавек усё жыцьцё адпрацаваў, да пэнсійнага ўзросту, выйшаў на пэнсію, атрымаў званьне вэтэрана працы, усё жыцьцё добрасумленна працаваў, — кажа Аксана. — І замест таго, каб жыць далей, карыстацца тым, што ён зарабіў, ён сышоў з гэтага жыцьця».

Аксана апавядае, што і ў яе сям'ю прыйшло паведамленьне пра

«дармаедзтва». Яго атрымала 22-гадовая дачка. «Ёй 22 гады. Яна цяпер працуе. І ўвогуле працуе з 15 гадоў, — кажа Аксана. — Падатак яна мусіць плаціць у сувязі з тым, што ў 2015 годзе працавала менш за 183 дні». Дзяўчыну тады звольнілі з працы, і пэўны час яна шукала працу, якая ёй падабаецца. — «І мы мусілі заплаціць 150 рублёў. Я перажывала, вось Галіна Пятроўна ведае. Для мяне гэта было балюча».

Жанчына доўга разважае, якія добрасумленныя і працавітыя беларусы. «Мы маладая эўрапейская дзяржава. У якой дзяржаве Эўропы яшчэ такое ёсьць? — пытаецца Аксана. — Закон абсалютна не прадуманы... У такіх умовах, калі дзяржава ня можа забясьпечыць людзей годнай працай, уводзіць падатак на дармаедзтва — гэта неабдуманы крок».

Аксана ўспамінае Айвара як усьмешлівага і прыязнага чалавека. «Высокі, прыгожы... Гэта быў шок, — кажа Аксана. — Гэта крок у нікуды. І гэты крок яму дапамагла зрабіць дзяржава».

Галіна Пятроўна кажа, што на працы ёй лягчэй перажываць гора. Быць дома ўсё яшчэ цяжка. Апавядае, што хоча атрымаць ад сьледчага хаця б копію запіскі, якую пакінуў яе муж.

«Я двойчы ўжо ў падатковую хадзіла, — са сьлязьмі кажа яна. — Думала, можа грошы гэтыя вернуць, 360 рублёў. Яны скапіявалі гэтыя дакумэнт, але — нічога. Нідзе праўды не дабіцца. Кажуць, такі закон».

“Радые Свабода”

НАВАЦЫЯ Ў АДУКАЦЫІ

«УЧЕБЫ НЕ БУДЕТ НИКАКОЙ...»

Учитель и психолог прокомментировали изменения в Кодексе об образовании, которые затронут многих белорусов. Дети смогут идти в первый класс с пяти лет, а наполняемость классов увеличат до 30 учеников. Соответствующие изменения планируют внести в новую редакцию Кодекса об образовании. Как это повлияет на качество образования, анализируют эксперты Завтра твоей страны.

«Неопытных и неумелых учителей много. Куда им еще тридцать детей в класс?»

Наполняемость классов в тридцать человек учитель гимназии Анна Северинец называет «преступлением против человечества».

— Учебы не будет никакой. Сильнейшие, конечно, выживут, слабейшие потеряют последний шанс научиться чему-то в рамках общей школы, — прогнозирует учительница.

Возможно, авторы этой поправки вспоминали свое школьное детство, когда в классах сидели и по 35, и по 40 учеников.

— Но тогдашние дети, с их советской выправкой, коллективным самосознанием, умением самоуничтожаться перед взрослыми еще могли учиться в таких диких условиях. Сегодняшние дети этого уже не умеют — и слава Богу, — говорит Анна Северинец.

В наше очень индивидуализированное время,

когда у многих детей уже свои комнаты, свои рабочие места дома, когда уходит необходимость отстаивать толпами очереди ради каких-то благ, бессмысленно надеяться, что можно научить чему-нибудь 30 индивидуальностей скопом.

В классе, где учится старший ребенок психолога и медиатора Олеси Пономаренко, 32 человека.

— Учитель говорит, что работать очень тяжело, потому что всем внимание уделить не удастся. Учебный процесс строится исходя из того, что учитель должен уделить внимание как успевающим детям, так и тем, кто отстает. Увеличение количества детей в классе только усугубит эту ситуацию, — считает психолог.

Эксперт полагает, что в итоге укрупнение классов негативно скажется и на успеваемости, и на заинтересованности детей, которая и без того падает.

— Ребенок идет в школу не только

за знаниями. Мотивация — это еще и построение взаимоотношений. Когда учитель не может уделить внимание ребенку, у него падает заинтересованность в том, чтобы ходить в школу, — подводит итог Олеся Пономаренко.

«Сэкономите на школах — разоритесь на тюрьмах»

По мнению Анны Северинец, классы, наоборот, надо серьезно уменьшать.

— Хорошее количество — это 12-15 человек. Это работоспособный коллектив. Больше количество детей в классе вызывает трудности, с которыми не каждый учитель справится. Неопытных и неумелых учителей много. Куда им еще тридцать детей в класс?

Станет ли в белорусских школах меньше учителей-недоучек?

«Психика пятилетнего ребенка не готова к школе»

Появившуюся возможность отдавать ребенка в школу с пяти лет Анна Северинец рассматривает как позитивное изменение.

— Это ведь не обязанность, а добрая воля родителя, который видит своего ребенка, знает, на что он способен, сможет ли он легко и комфортно вписаться в школьный режим — почему бы и не дать этой доброй воле выхода? — рассуждает

собеседница. — Я сама шла в школу в шесть лет, тогдашнем семилетнем общем пороге, и никаких проблем.

Тут главное не увлечься гонкой за призрачным успехом, а внимательно и доброжелательно следить за развитием собственного ребенка, предупреждает учительница.

Однако психолог Олеся Пономаренко считает, что детская психика к пяти годам не готова к учебному процессу.

— В школе нужны самоорганизованность и взаимодействие в социуме, — подчеркивает эксперт.

По мнению Олеси Пономаренко, психика пятилетнего ребенка не готова к школе, и поход в первый класс в этом возрасте может привести к развитию заболеваний.

— Ребенок может стать тревожным, плохо спать. Его психика может не справиться с задачей, которую на него возлагают. Как результат — это скажется не только на успеваемости, но и на общем психофизиологическом уровне.

Специалист не советует родителям отдавать детей в школу с пяти лет.

— Большинство детей готово к школе ближе к семи годам. Хотя бы в шесть с половиной, — говорит Олеся Пономаренко.

Мария Владимирова